

18,000 Kr. i sin Bøn, og at Lærerstanden i Aarhus vil komme til at miste indtil 100 à 120 Kr. for hver Lærer. Hvoraf kommer dette? Det kommer ganske simpelt deraf, hvad de ærede Medlemmer for Årsens og for Bælum vel maa huske, at man i Købstædernes Skoler hver Dag har Skolegang, medens Børnene ude paa Landet kun gaa i Skole hver anden Dag. Men naar en Lærer underviser i en Skole med Hverdags-skolegang, saa kan han selvfølgelig kun have det halve Antal Skolebørn mod en Lærer ude paa Landet, der underviser i en Skole med hver anden Dags Skolegang. Derfor staa f. Eks. Lærerne ved Aarhus Borger-skole saaledes, at de have en Klasse med 30 Elever; disse Børn have 36 Timers ugentlig Undervisning, og en Lærer kan altsaa selv om det er den dygtigste og flittigste Lærer i hele Landet, ikke drive det til mere end disse 30 Børn, mere kan han ikke faa. Og saa tillader det ærede Medlem for Bælum sig at sige, at det er de dovne og uduelige Lærere, der frygte for denne Kamp, for denne Konkurrence. Nej, de frygte aldeles ikke for denne Konkurrence, men naar man binder en Mand paa Hænder og Fødder og saa udfordrer ham til Kamp, er det ikke underligt, at han, der saaledes er bleven lammet, ikke ønsker at indlade sig paa denne Kamp. Derfor synes jeg, at det Bevis, det ærede Medlem for Årsens og nu det ærede Medlem for Bælum have ført for de flydende Skolepenge, vidner om — ja, jeg vil haabe for deres egen Skyld, at det ene og alene vidner om deres Ubvidenhed. Thi hvis de, uagtet de kende Forholdene i Købstadskolerne, desuagtet ville forsvare de flydende Skolepenge og tie med Forholdene i Købstæderne, saa vidner det ikke fordelagtigt for de Herrens Karakter. Dernæst udtalte det ærede Medlem for Årsens, at naar han holdt paa de flydende Skolepenge, var en af Grundene Interesse for den fattige Mand. Han mente, at naar den fattige Mand kunde faa 6 Kr. udbetalt, kunde han derved lettere skaffe sig Privatundervisning for sine Børn. Det, mener jeg, er en stor Bildfarelse. Jeg gaar nemlig ud fra, at man ikke kan skaffe sig ordentlig Privatundervisning for et Børn under 30—40 Kr. aarlig. Og hvad kan det saa nytte, at man giver en Arbejdsmand 6 Kr. aarlig og siger til ham: Vær saa god, der har du dem, gaa nu hen og staf Privatundervisning for dine Børn. Han er ikke i Stand til at lægge 30 Kr. til de 6 for at faa denne private Undervisning. Saa, saa siger det ærede Medlem for Bælum, at Fristolen er saa liberal, at den aabner sine Døre for fattige Børn, saa at de kunne

faa Lov til at gaa gratis. Jeg skal herom tillade mig at henvisse til den samme Statistik, jeg nævnte før. Det viser sig da, at af disse 5,383 Børn, der gaa i Fristolen, have ikke mere end 307 Børn faaet gratis Undervisning, Resten maa selv betale. Jeg synes ikke, at de Herrer have megen Grund til at prale af den Liberalitet og Gavnildhed, som Fristolen viser over for fattige Børn, naar kun 5—6 pCt. af Børnene faa fri Undervisning. Jeg synes, at dette lille Tal, disse 307 Børn, er saa ringe, at man helt kan lade den Sag ude af Betragtning og staa fast, at den Mand, der vil sørge for Privatundervisning for sine Børn, faar Lov til selv at betale den, og saa kan det ikke nytte, at man kommer og stikker ham 6 Kr. ud og siger, at nu kan han se at skaffe sig Privatundervisning for dem, for det kan han i de allerfleste Tilfælde slet ikke gøre. Derfor kan det ikke nytte, at man vil paatage sig og hylle Kærlighed til den fattige Mand og sige, at det er for hans Skyld, at disse flydende Skolepenge skulle indføres, thi det bliver slet ikke til Gavn for ham, men det kan blive til Gavn for den velstillede Gaardmandsklasse; for dem, der i Forvejen have Raad til at lægge 30—40 Kr. til de 6, kan det blive en Fordel, i hvert Fald en lille Fordel, det er Benge, som det kan være værd at tage med. Jeg synes, at det Bevis, det ærede Medlem for Årsens i Gaar førte for de flydende Skolepenge, er overordentlig spinkelt og har den store Fejl, at han fuldstændig ser bort fra Købstædernes Skoler og kun holder sig til Skolerne ude paa Landet. Det er et Bevis, som i Virkeligheden slet intet Bevis er. Det er et Bevis, der er lige saa overfladisk som det Bevis, det ærede Medlem kom frem med ved denne Lovs 2den Behandling, da der var Tale om at give et Tilskud af 170,000 Kr. til Rjøbenhavns Kommune. Jeg fik den Gang paa Grund af, at der blev forlangt Afslutning af Forhandlingerne, ikke Vejlighed til at imødegaa det ærede Medlem, men jeg vil her sige, at de Paastande, det ærede Medlem fremsatte mod Rjøbenhavn, hvilede paa tre Ting: Den første var Ubvidenhed om de Rjøbenhavnske Stattesforhold, den anden Overdrivelse af de Goder, som Rjøbenhavns Kommune nyder fra Statens Side, og den tredje var Mistænteliggørelse over for Rjøbenhavns Kommune, idet han udfastede Mistanken om, at den ikke i Fremtiden vilde udvikle sit Skolevæsen paa samme Maade som hidtil. Paa disse tre Ting hvilede det ærede Medlems Fordrag. Jeg fik desværre ikke den Gang Vejlighed til at imødegaa dette, men der kan jo nok komme en anden Gang, hvor